

Pedagogisch Beleid

BSO Stichting Joods Kindercentrum Simcha

Postbus 87058
1080 JB Amsterdam

September 2020

Inhoud

1: Inleiding	2
2: Pedagogische Visie.....	2
3: Vier basisdoelen van de Wet Kinderopvang	2
4: Pedagogisch handelen: de rol van de beroepskracht	3
5: Het bieden van emotionele veiligheid (doel 1)	4
6: Het bevorderen van de persoonlijke competentie (doel2)	7
7: Het bevorderen van sociale competentie (doel 3).....	13
8: Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden (doel 4).....	14
9: Beleid Veiligheid en Gezondheid.....	16
10: Ouders	16
11: Pedagogische Kwaliteit	17
12: Doorgaande lijn	17
13: Pedagogische werkwijze.....	18
Inleiding	18
1. Omvang van onze BSO en samenstelling van de groepen	18
2. Dagindeling	20
3. Open deuren en (groepsoverstijgende) activiteiten.....	21
4. Afwezigheid door ziekte of vakantie	22
5. Beroepskrachten en aanvullend personeel.....	22
14: Taal	23
15: Feestje	23

1: Inleiding

JKC Simcha is een religieus Kinderdagverblijf en uitsluitend toegankelijk voor Joodse kinderen. Voordat een kind naar JKC Simcha mag komen wordt eerst door het Rabinaat bepaald of een kind halachisch Joods is. Is dit niet het geval dan kunnen wij het kind niet opvangen.

Onze klanten vormen een hechte gemeenschap binnen JKC Simcha. Er wordt veel gedeeld met elkaar, ouders voelen zich heel betrokken bij JKC Simcha en dit is over het algemeen heel prettig maar zou ook negatief kunnen uitpakken. Om dit te voorkomen voeren wij een helder, transparant beleid waarin veel ruimte is voor inspraak, meedenken van kinderen, hun ouders en al onze medewerkers.

JKC Simcha biedt een veilige plek waar kinderen volop uitdaging vinden en alle mogelijkheden krijgen om te groeien. Wij doen er alles aan om onze dienstverlening op het hoogste niveau te houden. Het aanbieden van hoogwaardige pedagogische kwaliteit is hierbij erg belangrijk.

Dit pedagogisch beleid beschrijft hoe wij pedagogische kwaliteit vormgeven aan de hand van onze visie en onze houding ten aanzien van het werken met kinderen in de leeftijdsgroep van 4 tot 13 jaar. Kaders van ons pedagogisch beleid worden gevormd door de Wet Kinderopvang, het daarbij behorende curriculum en op het boek 'Pedagogisch kader kindercentra 4 tot 13 jaar' waarin de pedagogiek voor Nederlandse kinderdagverblijven is beschreven.

2: Pedagogische Visie

Bij JKC Simcha gaat het om kinderen. Hun behoefte aan veiligheid, geborgenheid en vertrouwen is ons basis uitgangspunt bij alles wat we doen. Wanneer een kind zich veilig voelt, zal hij vertrouwen krijgen in de omgeving en in zichzelf waardoor hij, vanuit die veilige basis, de omgeving durft te gaan ontdekken en nieuwe dingen durft te proberen. Een kind zal hierdoor in staat zijn nieuwe vaardigheden te oefenen en zichzelf verder te ontwikkelen.

We werken vanuit de behoeften en mogelijkheden van elk individueel kind waarbij we het groepsgebeuren niet uit het oog verliezen. Ieder kind is uniek en welkom bij ons. We investeren in een persoonlijke band met onze kinderen en doordat wij kinderen kennen en hen volgen in hun ontwikkeling weten we wat ze kunnen, wat hun interesses zijn en hoe wij hen het beste kunnen uitdagen om net een stapje verder te komen. Wij ondersteunen, grijpen kansen die zich voordoen en creëren deze om tot ontwikkeling te komen. Spelenderwijs bieden wij aanbod voor een brede ontwikkeling.

Onze beroepskrachten geven onze visie gestalte in het dagelijks werk. Zij spelen een sleutelrol in het werken volgens onze pedagogische visie. Bij JKC Simcha werken wij aan veiligheid + uitdaging door kinderen op een positieve manier te benaderen. Beroepskrachten geven op een positieve manier gestalte aan het aansluiten bij kinderen en hen een stapje verder te helpen in de ontwikkeling om zo het resultaat groei te bereiken.

JKC Simcha biedt veiligheid en uitdaging met als gewenst resultaat groei van het kind, op allerlei vlakken. In dit hele proces willen wij een partnerschap met ouders aangaan, waarbij wij hen zien als de deskundige op het gebied van hun kind.

3: Vier basisdoelen van de Wet Kinderopvang

JKC Simcha biedt kinderopvang volgens de vier doelen zoals deze beschreven zijn in de wet kinderopvang. Deze vier doelen vormen de basis van ons aanbod.

1. Het bieden van emotionele veiligheid – hoofdstuk 5
 2. Het bevorderen van persoonlijke competentie – hoofdstuk 6
 3. Het bevorderen van sociale competentie – hoofdstuk 7
 4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden – hoofdstuk 8
- Per doel wordt in gegaan op de onderliggende behoeftes van kinderen van het desbetreffende doel, het aanbod van onze beroepskrachten om te ondersteunen in deze behoeftes en het resultaat dat wij beogen te behalen met het inzetten van dit aanbod.

De kracht van deze doelen zit in de manier waarop beroepskrachten het aanbod vormgeven. De basis van ons pedagogisch handelen staat daarom eerst in hoofdstuk 4 omschreven en is gestoeld op de zes interactievaardigheden.

4: Pedagogisch handelen: de rol van de beroepskracht

Onze beroepskrachten zijn de spil in de uitvoering van het pedagogisch beleid. Hun inzicht en begrip voor de kinderen en de manier waarop zij met de kinderen omgaan, bepaalt de kwaliteit van onze organisatie. Zij zorgen ervoor dat de kinderen zich veilig en prettig voelen, zij begeleiden de kinderen bij het leren en ontwikkelen.

Daarom gaat dit hoofdstuk over de kwaliteiten die onze beroepskrachten gebruiken.

4.1 Interactievaardigheden

Interactievaardigheden zijn de vaardigheden die een beroepskracht inzet tijdens de omgang (interactie) met alle kinderen in de groep. Een juiste en kwalitatieve inzet van deze vaardigheden is belangrijk omdat ze het welzijn van de kinderen en hun ontwikkeling bevorderen. We onderscheiden zes interactievaardigheden:

4.1.1 Sensitieve responsiviteit

Dit wordt ook wel warmte of ondersteunende aanwezigheid genoemd. De beroepskrachten zijn gevoelig (sensitief) en beschikken over de vaardigheid om signalen van de kinderen op te merken en daar op een passende wijze op te reageren (responsief). Ze nemen de tijd voor kinderen en hebben een positieve benadering. Uitgangspunt is dat ieder kind zich mag uiten, zich opgemerkt en begrepen voelt.

4.1.2 Respect voor de autonomie

Respect voor autonomie betekent kinderen voor vol aanzien en rekening houden met hun gevoelens, wensen en mogelijkheden en daarover met het kind in gesprek gaan. Praten mét een kind (ondersteunende en begeleidende houding) in plaats van tegen een kind of over zijn hoofd heen. Beroepskrachten geven kinderen de ruimte om actief dingen zelf te proberen en er is waardering voor elk individu, want ieder kind is uniek.

Bij respect voor autonomie hoort ook het voorbereiden op de dingen die komen gaan en een kind een eigen inbreng in de gang van zaken te geven, zodat het niet volledig afhankelijk is van wat een volwassene wil doen.

4.1.3 Structuur en grenzen stellen

Kinderen hebben behoefte aan duidelijkheid en structuur. Het geeft kinderen houvast en vergroot daarmee het gevoel van veiligheid en zekerheid. Op onze locaties vinden kinderen structuur in een vaste groep en beroepskrachten, een vaste dagindeling, vaste plekken voor de verschillende activiteiten, vaste plaatsen voor materialen en een duidelijke opbouw van activiteiten. Ook rituelen, zoals bijvoorbeeld een liedje aan het begin van de maaltijd, helpen de kinderen om de structuur te onthouden en om te weten wat er van ze wordt verwacht. Beroepskrachten zorgen voor de dagelijkse structuur, zij hebben overzicht en kijken vooruit, zij weten waar ze naar toe willen en hoe ze dit willen bereiken. In hun aanwezigheid zelf bieden zij structuur door voorspelbaar en consequent te zijn in gedrag.

Door consequent en respectvol grenzen te stellen aan het gedrag van kinderen, weten kinderen wat van hen verwacht wordt en wat wel en wat niet mag. Door situaties positief te benaderen, zelf het goede voorbeeld te geven, gedragsregels regelmatig te herhalen, gewenst gedrag te benoemen en te belonen, kan gewenst gedrag in stand blijven. Wanneer een kind iets doet, wat niet mag, is het belangrijk dat je kort uitlegt waarom dat gedrag niet geaccepteerd wordt. Ook kun je uitleggen wat de gevolgen van deze daden zijn voor een ander en voor de gevoelens van een ander.

4.1.4 Praten en uitleggen

Door middel van taal leren kinderen zichzelf en de wereld om zich heen te begrijpen. De gehele dag is er taal (uitwisseling van interacties) en zijn beroepskrachten zeer alert op initiatieven van het kind. Ze luisteren met aandacht naar wat de kinderen proberen te vertellen (verbaal en non-verbaal)

en reageren daar op. Naast woorden gebruiken ze ook hierbij oogcontact, lichaamstaal, op schoot nemen, troosten, samen lachen en verwoorden dat wat ze zien bij het kind. Ze vertellen ook aan de kinderen wat ze doen. Door veel uitleg te geven en te praten met kinderen in een vorm, tempo en inhoud die aansluit bij het niveau van het kind, krijgen kinderen grip op wat er gebeurt en na een tijdje kunnen ze ook zelf vertellen wat ze willen.

4.1.5 Ontwikkelingsstimulering

Bij ontwikkelingsstimulering gaat het om de dingen die je als beroepskracht doet om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Daarvoor moet je het kind volgen in zijn ontwikkeling en aansluiten bij de behoeften en interesses van het kind. Hiervoor moet je niet alleen op de hoogte zijn van het ontwikkelingsverloop van kinderen, je moet ook weten hoe je kinderen moet observeren. Die observaties zijn dan weer het uitgangspunt voor hoe je handelt.

'Kansen grijpen en kansen creëren'

Beroepskrachten stimuleren ontwikkeling door te praten over en wijzen op nieuwe mogelijkheden in bestaande activiteiten en materialen, ook nodigen wij kinderen uit om juist nieuwe activiteiten en materialen te onderzoeken. Ontdekken mogen kinderen met hun hele lijf, op hun eigen manier en in hun eigen tempo.

Wij stimuleren de kinderen om te verkennen en te beleven: het bezig zijn met papier, kwast en verf is belangrijker dan het uiteindelijke resultaat. Sommige kinderen leren vooral door te imiteren, of kijken eerst heel goed wat er gebeurt, daarvoor krijgen ze bij ons alle ruimte. De beroepskrachten grijpen en creëren kansen om met de kinderen te praten, te onderzoeken, te ervaren en te leren.

'Verkennen, verbinden, verrijken'

Verkennen, verbinden, verrijken is een methodiek van drie stappen waarbij beroepskrachten kijken naar de situatie (verkennen), inschatten wat de behoefte is en daarop inspringen (verbinden) en kansen grijpen om te verdiepen (verrijken). Door het zorgvuldig inzetten van deze acties hebben beroepskrachten altijd oog voor hoe het met de kinderen gaat, wat ze doen en welke signalen ze afgeven. Wanneer kinderen zich helemaal veilig en prettig voelen is er ruimte om te leren en daar springen wij dan op in door passend aanbod waarin kinderen uitgedaagd worden om net een stapje verder te maken dan zij hiervoor van zichzelf in zich hadden.

4.1.6 Begeleiden van interactie tussen kinderen

Binnen de BSO verblijven kinderen in groepsverband. Het is positief voor de ontwikkeling van kinderen om spelenderwijs ervaringen op te doen met leeftijdsgenootjes. Ze maken samen plezier, ze leren van en met elkaar en doen zo ervaring op. Een ideale plaats om sociale vaardigheden te oefenen voor later in de maatschappij. Beroepskrachten creëren situaties waarin positieve interactie tussen kinderen vergroot worden, ze bevorderen de aandacht van de kinderen voor elkaar, ze versterken de onderlinge relatie door bijvoorbeeld kinderen bij spel te betrekken en samenspel te ondersteunen.

Medewerkers geven de kinderen de gelegenheid om hun onderlinge botsingen samen op te lossen omdat kinderen daar van leren hoe ze met anderen om kunnen gaan. Als de kinderen er samen niet uitkomen, bieden ze steun bij het vinden van een oplossing. Natuurlijk zorgen ze altijd voor een veilige omgeving waarin de kinderen weten dat ze beschermd worden tegen agressie en pijn. Onze beroepskrachten zijn dan ook bijzonder alert op extreem pestgedrag. Pesten wordt bij ons niet getolereerd. (Hiervoor is een apart Pestprotocol)

5: Het bieden van emotionele veiligheid (doel 1)

Bij JKC Simcha streven we ernaar dat ieder kind zich, op zijn eigen tempo, optimaal kan ontwikkelen. Een kind dat zich veilig en geborgen voelt, heeft ruimte om verder te kijken naar de wereld om zich heen. Het bieden van emotionele veiligheid aan kinderen en is daardoor de meest basale, meest belangrijke pedagogische doelstelling.

Een kind dat zich veilig voelt en daarnaast uitgedaagd wordt op de grens van zijn mogelijkheden, is de motor van zijn eigen ontwikkeling. Wanneer de emotionele veiligheid van een kind niet op orde is, wordt deze motor als het ware 'afgeremd'. Om te kunnen groeien en leren is veiligheid dus wederom belangrijk en een voorwaarde voor ontwikkeling. Om in de gaten te houden of kinderen zich inderdaad veilig en geborgen voelen, houden wij hun welbevinden goed in de gaten. Hiermee bereiken we dat een kind lekker in z'n vel zit, we noemen dit welbevinden. Een kind met een hoog welbevinden is spontaan, oogt ontspannen, is nieuwsgierig en durft zichzelf te zijn. Een hoog welbevinden, je goed voelen, heeft een grote invloed op je ontwikkeling als persoon. Het betekent dat een kind, met hulp van de omgeving, zo met de wereld kan omgaan dat een hoop basisbehoeftes worden bevredigd. Lekker in je vel zitten heeft een positieve invloed op je zelfbeeld.

5.1 Behoefte van kinderen

Opbouwen van een relatie met de beroepskracht en in de nabijheid zijn van een vertrouwde volwassene.

'Hechting'

Als de kinderen starten op de BSO, hebben de kinderen al een flink aantal mijlpalen in hun ontwikkeling bereikt. Het belangrijkste ontwikkeldoel in de eerste twee jaar van een kind is zich hechten aan één of meerdere personen in zijn leven. De manier waarop deze hechting verloopt, is zeer belangrijk voor de verdere ontwikkeling van een kind en heeft ook tijdens de rest van zijn leven grote invloed. Het heeft onder andere invloed op of en op welke manier een kind emotioneel veilig kan voelen op de Buitenschoolse Opvang. Hechting gaat over het feit dat elk kind de aangeboren neiging heeft om een vertrouwd persoon op te zoeken ten tijde van angst of stress. Een kind kan gehecht raken aan meer dan één persoon en kinderen kunnen ook gehecht raken aan andere opvoeders dan de ouders, zoals beroepskrachten.

De meeste kinderen hebben op BSO leeftijd positieve verwachtingen van volwassenen vanwege eerdere positieve ervaringen met hun ouders en andere opvoeders. Zij hebben de hechtingsfase al grotendeels doorlopen. Wanneer dit positief verlopen is, zullen zij vertrouwen hebben in de volwassenen om hen heen.

In de nabijheid zijn van bekende leeftijdsgenoten op de groep draagt bij aan een gevoel van veiligheid. Wanneer de kinderen elkaar regelmatig zien, bouwen de kinderen een band met elkaar op die zorgt voor een gevoel van veiligheid. Een positieve sfeer in de groep is hierbij van belang.

De kinderen voelen zich welkom op een groep die voor hen is ingericht. Het is prettig voor de kinderen als er vaste rituelen en regels zijn, dit geeft hen houvast. De kinderen voelen zich veilig als ze weten dat er regels zijn waar iedereen zich aan moet houden. Een vast dagritme geeft de kinderen grip op hun tijd op de buitenschoolse opvang.

5.2 Pedagogisch aanbod

De beroepskracht werkt actief aan een warme en ondersteunende relatie met elk kind: inzetten van sensitieve responsiviteit.

Dit ondersteunt het creëren van een veilig gevoel bij het kind. Om dit te bereiken streven wij bij JKC Simcha naar kwalitatief goede interacties tussen beroepskrachten en de kinderen.

De beroepskracht reageert warm en ondersteunend op een kind.

De beroepskracht is in staat de signalen van een kind te herkennen en hier passend op te reageren. Emoties zoals boosheid en verdriet worden begrepen en geaccepteerd. Kinderen weten dat de beroepskracht hen kent en waardeert zoals ze zijn. Beroepskrachten reageren op aandachtzoekend gedrag van de kinderen. Zij maken met ieder kind contact en laten weten dat ze er voor elk kind zijn. Elk kind kan zijn of haar eigen tempo volgen, de beroepskracht beweegt met hen mee. Bij het contact maken met kinderen wordt gewacht op een reactie van het kind.

Er wordt gewerkt met vaste groepen met vaste beroepskrachten. De beroepskrachten gaan een persoonlijke relatie aan met het kind. Deze relatie ontstaat door herhaald contact, er wordt een emotionele band gevormd.

Er is op de Buitenschoolse opvang kennis over de ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 4-13 jaar. De emotionele ontwikkeling ligt in deze leeftijdsrange erg uit elkaar en dit vergt per (ontwikkelings)leeftijd en/of per kind een andere aanpak.

De beroepskracht volgt het kind in zijn behoeftes, inzetten van respect voor de autonomie met het doel: creëren van emotionele veiligheid bij de kinderen.

Wanneer kinderen zich veilig voelen, kunnen zij hun aandacht onbezorgd richten op onderzoeken, spelen en oefenen. Kinderen krijgen de ruimte om dingen uit te proberen en te onderzoeken met respect voor eigen ideeën en oplossingen. Deze vaardigheid draagt bij aan het zelfvertrouwen en gevoel van eigenwaarde en moet actief worden gestimuleerd.

In de nabijheid van de vertrouwde beroepskracht, durven kinderen te gaan onderzoeken en uitproberen. Als de kinderen op afstand aan het spelen zijn, is de beroepskracht beschikbaar voor contact.

De beroepskracht biedt structuur en stelt grenzen

Een klein aantal duidelijke regels geeft de kinderen houvast en een duidelijke structuur. Deze structuur wordt soepel gehanteerd, aangepast aan de behoeftes van de kinderen. Middels vaste gewoontes en rituelen worden situaties herkenbaar. Er is een vast dagritme en er zijn vaste rituelen rond het halen en bijvoorbeeld de eetmomenten. Als kinderen weten waar ze aan toe zijn, draagt dit bij aan een gevoel van veiligheid. Bij de BSO worden veel regels samen met de kinderen bedacht. Het bedenken van regels, zorgt ervoor dat de regels door de hele groep gedragen worden.

De kinderen worden opgevangen in vaste basisgroepen

Beroepskrachten werken actief aan de samenhang binnen de groepen zodat de kinderen zich geborgen weten in de groep met de andere kinderen en plezier hebben met elkaar. De groepen hebben een eigen, vertrouwde ruimte waarin de kinderen zich thuis kunnen voelen. Als kinderen daar aan toe zijn, kunnen ze hun wereld vergroten door te gaan spelen in de andere groep.

Er is dagelijks contact met ouders over het kind

Beroepskrachten hebben regelmatig contact met de ouders. Daardoor merkt het kind dat er een verbinding is tussen thuis en de buitenschoolse opvang. Bij de oudere kinderen die zelfstandig naar huis gaan, wordt afgestemd met de ouder op welke manier contact is tussen de buitenschoolse opvang en thuis. (Als kinderen alleen naar huis mogen dan wordt dit schriftelijk vastgelegd in het dossier van het kind. Ouders tekenen hiervoor.)

Elk kind wordt begeleid door een mentor

Bij de start van de opvang krijgt elk kind een mentor toegewezen. Eén van de beroepskrachten wordt de mentor van het kind. Ouders en kinderen worden tijdens de intake geïnformeerd over wie de mentor van hun kind is. De mentor wordt vaak voor de start van het kind al toegewezen. Als later blijkt dat het kind veel meer klikt met een andere beroepskracht, kan dit worden omgeruild. De mentor van het kind is aanspreekpunt voor zowel kind als ouders. De mentor houdt de emotionele veiligheid, het welbevinden en ontwikkeling van het kind in de gaten. Elke beroepskracht doet dit voor elk kind op de groep, maar de mentorkinderen worden met een extra scherp oog gevolgd. De mentor zorgt ervoor dat het dossier van het kind op orde is. De mentor voert oudergesprekken en bereidt deze voor. Dit geldt voor gesprekken over ontwikkeling, intake en contact met school. In geval van langdurige (langer dan ongeveer een maand) afwezigheid van de mentor, wordt het mentorschap overgenomen door een collega. In geval van kortdurige afwezigheid van de mentor (korter dan ongeveer een maand) kan het zijn dat een collega een oudergesprek voert of een andere mentortak incidenteel op zich neemt.

Bij de start op JKC Simcha wordt aandacht besteed aan het veilig voelen van een kind (wennen)

De wenprocedure van kinderen die naar de BSO gaan, hangt af van een aantal factoren, zoals de leeftijd van het kind, zijn persoonlijkheid en het feit of het kind al bij ons op het kinderdagverblijf heeft gezeten. Onze ervaring is, dat het over het algemeen niet zo lang duurt voordat kinderen gewend zijn op de BSO. De wenprocedure zal bij jonge kinderen (4-8 jaar), zeker bij de kleuters,

anders zijn dan bij oudere kinderen (8-12 jaar).

Vóór de plaatsing kan een kind dat al ons kinderdagverblijf bezoekt, met de vertrouwde beroepskracht van het kinderdagverblijf een kennismakingsbezoek brengen aan de BSO of deelnemen aan een activiteit. Oudere kinderen van 8-12 jaar, zijn qua ontwikkeling en zelfstandigheid goed in staat om in te voegen in leeftijdsgroepen. Daarom geldt voor kinderen in deze leeftijdscategorie in principe geen wenperiode, maar als dat nodig is kan hiervan worden afgeweken.

Tijdens de wenperiode wordt er extra op het welbevinden van het kind gelet. Er is binnen het team afgesproken welke beroepskracht extra zorg draagt voor het kind. De beroepskracht introduceert het kind in zijn basisgroep en laat hem kennismaken met de andere kinderen en medewerkers. Het kind weet dus bij welke groep hij hoort en bij welke medewerker hij terecht kan voor vragen of begeleiding. De BSO ruimtes en de functie ervan wordt uitgelegd en er wordt iets verteld over het programma en de activiteiten. Als dat nodig is wordt het kind geholpen met het kiezen wat het graag wil doen. De gezamenlijke regels en gebruiken worden uitgelegd.

Dit alles heeft tot doel, dat het kind zich welkom voelt, zich snel op zijn gemak voelt en zelfvertrouwen krijgt, doordat hij de gang van zaken op de BSO begrijpt en zich deel gaat voelen van de groep.

Een kind gaat over van de jongste groep (Arje) naar de oudste (Giraffe) als het 8 jaar wordt. Het wennen aan de nieuwe groep gaat hetzelfde als hierboven beschreven. We kijken er echter wel naar of het kind er aan toe is om door te schuiven. Als een kind emotioneel of op ander gebied nog echt niet klaar is om door te stromen dan zullen wij hier even mee wachten tot het kind wel zover is. E.e.a. gaat uiteraard in overleg met de ouders.

5.3 Resultaat

Het kind voelt zich veilig op de groep, bij de beroepskrachten en andere kinderen. Het kind voelt zich gezien, gehoord en ondersteund. Hij voelt dat hij een persoonlijke band heeft met één of meerdere beroepskrachten. Op hen kan hij terugvallen wanneer hij zich angstig of verdrietig voelt. Door een geborgen en veilig gevoel zit het kind lekker in zijn vel, voelt zich ontspannen en op z'n gemak. Het kind durft het aan om op onderzoek uit te gaan, te spelen en nieuwe dingen te proberen in de nabijheid van vertrouwde personen.

6: Het bevorderen van de persoonlijke competentie (doel2)

Kinderen ontwikkelen spelenderwijs allerlei vaardigheden. Deze vaardigheden passen bij ontwikkelingsgebieden die wij competenties hebben genoemd. Op de buitenschoolse opvang gebeurt leren spelenderwijs.

Gedurende de hele (mid)dag wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de competenties. Het is belangrijk dat kinderen deze competenties ontwikkelen en steeds zelfstandiger worden in een veranderende omgeving. Beroepskrachten begeleiden de kinderen hierin wanneer zij onze BSO bezoeken.

'Ontwikkeling en leren'

De ontwikkeling van een kind is een proces dat bepaald wordt door eigenschappen die in het kind zitten, enerzijds, een kind ontwikkelt als het ware vanzelf. Anderzijds zijn hier stimulerende factoren vanuit de omgeving voor nodig, die de ontwikkeling op gang houden en soms aanzwengelen. Het één kan niet zonder het ander. Wanneer een kind opgevangen wordt door JKC Simcha, dragen wij actief bij aan de ontwikkeling van een kind.

Het is belangrijk om af te stemmen op de leerstijl en het leertempo van het kind. Deels heeft dit met de leeftijd van het kind te maken en verschilt dit per kind. Wij geven een kind ruimte en tijd om zelf te ontdekken op zijn eigen manier.

Kinderen leren in de kleuterleeftijd op een manier die vergelijkbaar is met de peuterleeftijd: door te kijken en imiteren, door te oefenen en te proberen en veel te herhalen. Kortom: zij leren door middel van doen. Oudere kinderen zijn in staat meer vragen te stellen, ze begrijpen meer en kunnen lezen.

Hierdoor kunnen zij ook op een andere manier aan informatie komen, zoals via boeken, tijdschriften en internet. Kinderen gaan gericht zoeken naar informatie die bij hun interesses past en zijn meer geïnteresseerd in resultaat. Bijvoorbeeld een puzzel helemaal afmaken of de snelste zijn bij een wedstrijdje rennen.

6.1 Behoefte van kinderen

Een kind ontwikkelt zich wanneer hij zich veilig voelt

Zoals al uitvoerig is omschreven, is emotionele veiligheid een voorwaarde voor ontwikkeling. Wanneer een kind zich vertrouwd voelt bij de beroepskracht, draagt dit bij aan het welbevinden van het kind. Een kind dat lekker in z'n vel zit, komt tot spel en ontwikkelt zich spelenderwijs.

Een kind ontwikkelt zich wanneer hij betrokken speelt

Een kind leert wanneer het betrokken is, dat wil zeggen wanneer een activiteit aansluit bij de interesse en het ontwikkelingsniveau van het kind. We vinden het belangrijk dat het aanbod op het gebied van activiteiten, maar ook tijdens het meespelen op de groep of tijdens de eet-momenten, afgestemd is op het kind.

Een kind dat betrokken speelt, speelt met intensiteit. Het kind gaat volledig op in het spel en is moeilijk af te leiden. Aan zijn mimiek en houding is te zien dat hij geconcentreerd is. Zijn spel is niet routinematig, maar gevarieerd.

Betrokkenheid is een proces, het staat niet vast en is niet leeftijdgebonden. De kunst is om bij ieder kind te ontdekken wat ervoor zorgt dat een kind betrokken kan spelen. Wanneer kinderen in de groep regelmatig niet betrokken zijn, moet dit gezien worden als aanwijzing dat het aanbod aangepast moet worden.

Een kind ontwikkelt zich wanneer hij wordt uitgedaagd: de zone van de naaste ontwikkeling

Het laten aansluiten van wat je aanbiedt als beroepskracht op het ontwikkelingsniveau van het kind, is een uitdagende klus. Wanneer een kind betrokken is, wil je hem graag uitdagen en iets nieuws leren. Het is belangrijk om goed te observeren waar het kind staat in zijn ontwikkeling, zodat je ook weet wat de volgende stap in zijn of haar ontwikkeling is. Je weet wat het kind al kan (waar het kind al vaardig in is) en je weet wat de volgende stap in de ontwikkeling is.

Het betrokken kind uitdagen kan door de activiteit (of welk moment op de dag dan ook) uit te breiden naar het stukje wat het kind nog niet kan. We noemen dit gebied ook wel de zone van de naaste ontwikkeling. Het kind maakt kennis met iets nieuws dat jij aangeboden hebt en kan oefenen om deze vaardigheid uiteindelijk op zijn eigen tempo onder de knie te krijgen. Het kind wordt uitgedaagd om zich verder te ontwikkelen, met ondersteuning van de beroepskracht.

Een kind ontwikkelt zich wanneer er ruimte is voor het nemen van eigen initiatief (kinderparticipatie)

Kinderparticipatie op de BSO bestaat uit samen denken, samen beslissen, allemaal meedoen en samen verantwoordelijk zijn. De beroepskrachten en de kinderen zijn gelijkwaardige partners in de groep. De beroepskracht ontkent daarmee niet meer kennis en ervaring te hebben dan de kinderen, maar zet deze in om samen met hen de doelen van de kinderen te bereiken.

Kinderparticipatie is het proces waarin wensen en meningen op elkaar afgestemd worden. De kinderen kunnen onderling overleggen en een initiatief neerleggen bij de beroepskracht. Hij of zij zal openstaan voor dit initiatief en meedenken met de kinderen op welke manier dit mogelijk te maken.

Het bevorderen van kindparticipatie is een belangrijk doel. De kinderen merken dat de beroepskrachten op hen vertrouwen en dit versterkt hun zelfvertrouwen. Meedoen en meedenken bevordert de zelfstandigheid en het creatief denken, afstemmen met beroepskrachten en leeftijdgenoten. Daarnaast zorgt het ervoor dat een groep een gemeenschap wordt: regels en afspraken worden samen gemaakt en hierdoor ook 'eigen', in plaats van opgelegd.

6.1 Pedagogisch aanbod:

*Beroepskrachten stimuleren verschillende persoonlijke competenties
'de motorisch/zintuiglijke competenties'*

De kinderen krijgen de ruimte om de omgeving te ontdekken en zo hun motoriek en zintuigen te ontdekken. De omgeving is veilig, maar uitdagend ingericht. De beroepskracht speelt actief mee, is voorbeeldstellend in het plezier hebben in het bewegen en reageert positief op de kinderen. De jongste kinderen kunnen veel oefenen en herhalen. In het activiteiten aanbod worden kinderen begeleid bij het opzoeken van hun grenzen, de beroepskracht werkt kindvolgend.

Voor het ontwikkelen van de grove motoriek is regelmatig buitenspelen essentieel. Oudere kinderen vinden het fijn om een competitief element aan het bewegen/ buitenspelen toe te voegen en de mogelijkheid te hebben sporten te beoefenen.

'de taal en communicatieve competenties'

De vier tot zeven jarigen raken in deze leeftijd geïnteresseerd in letters, boeken en zelf schrijven. De oudere kinderen, die kunnen lezen, zetten deze vaardigheid in om allerlei zaken te weten te komen. De oudste kinderen hebben het lezen en schrijven goed onder de knie en raken geïnteresseerd in onderwerpen die zij zelf niet kennen, die verder weg liggen van hun leefwereld. Een voorbeeld van het bevorderen van de taal- en communicatieve competentie is het in elkaar zetten van een bso-krantje. De beroepskracht begeleidt dit proces, het idee komt bij voorkeur van een kind of is door de beroepskrachten bedacht. De beroepskracht laat de kinderen zelf brainstormen over hoe dit aan te pakken en ondersteunt bij bijvoorbeeld de taakverdeling, zorgt dat ieder kind dat mee wil doen betrokken wordt op zijn niveau. Een jonger kind kan bijvoorbeeld een tekening of foto's maken en geïnterviewd worden, een ouder kind kan tekst schrijven/ typen, interviewen en werken aan de layout. De beroepskracht ondersteunt bij het voorzien in materialen en de uitwerking en zorgt dat het project haalbaar is en wordt afgerond. (Hiermee zeggen wij niet dat er structureel BSO-krantjes uit komen die door de kinderen zijn gemaakt. We geven hiermee een voorbeeld van een activiteit die de taal- en communicatieve competenties bevordert. Dit wordt met verschillende activiteiten gedaan waaronder deze.)

Een ander voorbeeld is het houden van een vergadering om bijvoorbeeld een thema of vakantie voor te bereiden. Er kan een woordspin gemaakt worden om ideeën op te doen. Kinderen mogen ideeën opschrijven of tekenen. De beroepskracht zorgt dat er een gesprek ontstaat rondom het thema. Ook zorgt zij dat er afspraken gemaakt worden waar zij en de kinderen mee verder kunnen.

'cognitieve competenties en gecijferdheid'

Beroepskrachten grijpen kansen tijdens de dagelijkse handelingen om cognitieve competenties te stimuleren. Daarnaast creëren zij kansen door activiteiten te organiseren rondom denken en gecijferdheid. Te denken valt aan activiteiten met betrekking tot reflecteren, redeneren, denken en voorspellen, tellen, meten, wegen, bouwen. Voorbeelden van het spelenderwijs stimuleren van deze competentie zijn bijvoorbeeld het doen van een spelletje zoals kleurentoentje, mens erger je niet of stratego. Tijdens een begeleide activiteit speelt de beroepskracht mee en begeleidt het spel. Zij introduceert het spel en licht de regels toe of herhaalt deze wanneer nodig. Tijdens het spel benoemt zij de genomen stappen en vraagt kinderen welke stappen zij nog meer hadden kunnen nemen. Zij begeleidt ook het sociale aspect, betreft alle kinderen en geeft hen ruimte om eigen keuzes te maken in het spel.

Een ander voorbeeld van het stimuleren van de cognitieve competentie kan het bouwen zijn met verschillende materialen, met een opdracht of in wedstrijdvorm. Ook hierbij kan het idee van een opdracht als 'laten we voertuigen uit de ruimte bouwen' bij voorkeur bij de kinderen zijn ontstaan. De kinderen krijgen ruimte om de opdracht op eigen wijze in te vullen en verschillende materialen te gebruiken. De beroepskracht verzorgt voldoende verschillende materialen, kan zelf iets bouwen of platen of filmpjes van ruimteschepen laten zien. Zij stimuleert kinderen ook om van het gebaande pad af te wijken, en laat ruimte om eigen invulling te geven aan de opdracht. Zij zorgt voor sociale attentie tijdens de opdracht, en stimuleert kinderen elkaar te helpen als iets niet lukt.

'expressieve en beeldende competenties'

Op de buitenschoolse opvang is er de mogelijkheid om in aanraking te komen met allerlei soorten kunst. Kinderen kunnen zichzelf uiten in expressieve en beeldende activiteiten waarbij het kind zoveel mogelijk de ruimte krijgt om zelfstandig naar een eigen resultaat te werken. Het proces staat centraal, er is geen kant-en klaar resultaat beschikbaar.

Op de BSO is volop materiaal beschikbaar waarmee de kinderen creatief bezig kunnen zijn. De kinderen kunnen dit zelf pakken en hiermee aan de slag gaan.

Daarnaast vinden er begeleide activiteiten plaats waarbij de kinderen te maken krijgen met kunst, muziek, dans en bijvoorbeeld foto's.

Een voorbeeld hiervan is het opvoeren van een toneelstuk. Bij voorkeur dragen de kinderen zelf dit idee aan. De beroepskracht ondersteunt de kinderen in het proces. Hij of zij laat hen zelf nadenken over wat er allemaal nodig is en vult zo nodig aan. De kinderen kunnen het toneelstuk zelf bedenken en opvoeren. Dit kan in één middag gebeuren, maar kan ook wat groter uitgevoerd worden door bijvoorbeeld ouders uit te nodigen. Kostuums kunnen zelf gemaakt of uitgekozen worden. Muziek of liedjes kunnen bedacht of uitgezocht worden. De beroepskracht monitort het proces en helpt wanneer de kinderen vastlopen. Hij of zij daagt de kinderen uit door hen zelf te laten nadenken, vragen te stellen en begeleidt hierbij het denkproces van de kinderen. De beroepskracht zorgt ervoor dat de kinderen zich kunnen uiten en helpt hen hun ideeën te realiseren.

Een ander voorbeeld is het begeleiden van een schilderactiviteit. De beroepskracht zorgt voor de materialen, bijvoorbeeld, verf, zand, doeken of groot papier, rollers, kwasten, et cetera. Hij of zij zorgt voor ruimte waar de kinderen zich vrij kunnen bewegen of veel ruimte hebben aan tafel en laat hen kiezen hoe zij willen werken. De kinderen kunnen alle materialen gebruiken om te schilderen en kiezen zelf wat het wordt. De beroepskracht kan kinderen uitdagen door hen vragen suggesties te doen hoe met de materialen om te gaan (mengen, sprayen etc), maar laat de kinderen ook vrij. Hij of zij introduceert de activiteit, monitort het proces, zorgt dat alle kinderen betrokken zijn en begeleidt bij het afronden en opruimen.

De beroepskracht zorgt voor een ontwikkelingsgericht aanbod

Gedurende de hele dag werken kinderen aan de verschillende competenties. Dit gebeurt spelenderwijs en spontaan en in een ongedwongen sfeer. Kinderen ontwikkelen zich van nature, wanneer zij betrokken spelen en het aanbod aansluit op hun interesse en ontwikkelingsniveau. De beroepskracht speelt een sleutelrol in het aanbod dat de kinderen krijgen op het gebied van de persoonlijke en sociale competenties. Zij houden het overzicht over de groep, volgen kinderen in hun ontwikkeling en passen hun aanbod hierop aan.

'Activiteitenbeleid'

Beroepskrachten plannen en bedenken activiteiten, waarbij alle competenties van kinderen worden gestimuleerd. Alle competenties komen in één week aan bod, waardoor geborgd is dat de kinderen een gevarieerd aanbod krijgen aan activiteiten waarbij gewerkt wordt aan het stimuleren van de persoonlijke en sociale competenties.

Kinderen worden door al die verschillende activiteiten op alle ontwikkelingsgebieden uitgedaagd, om speel/leerervaringen op te doen. Het activiteiten-beleid wordt aangepast aan de verschillende situaties waar met kinderen wordt gewerkt.

'Kindvolgsysteem'

JKC Simcha biedt ieder kind de aandacht en zorg die het nodig heeft. Beroepskrachten kijken goed naar de kinderen, hierdoor kunnen ze hun aanpak afstemmen op de behoeftes en mogelijkheden van de kinderen afzonderlijk en als groep. Gedurende de tijd dat het kind bij ons is wordt de ontwikkeling goed gevolgd.

We willen graag weten of het kind zich prettig voelt, of de ontwikkeling goed verloopt en onze medewerkers zijn alert op signalen die erop duiden, dat er zorgen zijn rondom een kind. Bij het brengen (tijdens de vakantieopvang) en halen is er gelegenheid om met ouders te praten over het kind. Naast deze korte momenten van overleg, vinden wij het belangrijk om af en toe uitgebreider de tijd te hebben om met ouders te praten over de ontwikkeling van het kind.

Minimaal één keer per jaar vult de beroepskracht voor een kind het formulier 'Welbevinden' in. 8+ kinderen krijgen een lijst waarop zij ook zelf kunnen aangeven hoe zij het bij ons op de BSO vinden. Deze lijst wordt toegevoegd aan dit formulier.

Aan de hand van dit ingevulde formulier voeren we 10 minuten gesprekken met ouders. Tijdens deze oudergesprekken wisselen we met ouders informatie uit over de ontwikkeling en het welzijn van

kinderen. Deze informatie zetten wij op de groep in om ons aanbod beter op de kinderen af te stemmen.

De beroepskracht heeft oog voor opvallend gedrag

Wanneer gedrag van een kind opvalt in de groep, kan dit verschillende oorzaken hebben. Een kind zit niet lekker in zijn vel, er speelt iets thuis of een kind is zeer gevoelig voor prikkels bijvoorbeeld. De oorzaken kunnen in de omstandigheden zitten of in het kind zelf. De mentor van het kind signaleert opvallend gedrag en meldt dit bij ouders en de locatiemanager.

Het gedrag van het kind en de omstandigheden worden (door de mentor) zo goed mogelijk in kaart gebracht door het kind te observeren, waarbij ook oog is voor signalen van kindermishandeling.

Wanneer nodig wordt de meldcode kindermishandeling in werking gezet.

De observaties worden schriftelijk vastgelegd en bewaard in het dossier van het kind. Er wordt een handelingsplan opgesteld met acties om het kind te ondersteunen. Dit kan variëren van afspraken maken over het handelen op de groep tot het inzetten van externe instanties.

Ouders worden in alle stappen betrokken en om toestemming gevraagd wanneer nodig.

Het inzetten van externe instanties kan gebeuren nadat er intern al actie is ondernomen op de groep om het opvallend gedrag te verbeteren, maar dit hoeft niet (bij een acute situatie, of de acties worden tegelijk op de groep ingezet en extern bijvoorbeeld). Indien nodig kan door de locatiemanager een pedagogisch psychologe worden ingeschakeld voor een observatie en eventueel een advies over hoe wij het kind kunnen helpen. Er is (met toestemming van ouders) contact met school over dit proces. Het doel is altijd om te zorgen dat het kind zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen.

Ouders worden betrokken in het opstellen van acties die het opvallend gedrag moeten verbeteren.

Het kan zijn dat de BSO na het opstellen van deze acties concludeert dat er meer informatie of hulp nodig is. Ook hierbij wordt school betrokken wanneer ouders toestemmen.

De kinderen van Simcha gaan allemaal op school bij Rosj Pina, in hetzelfde gebouw als onze BSO. Er is een nauwe samenwerking tussen de BSO en de school. Bij het begeleiden van kinderen met opvallend gedrag zijn de lijnen tussen school en BSO dus kort en kan er snel en in het belang van het kind gehandeld worden.

Als blijkt dat het kind gebaat is bij meer hulp of er is meer informatie nodig, wordt er gekeken door de mentor van het kind, ouders en de locatiemanager welke hulp er nodig is. Beroepskrachten die het kind naast de mentor op de groep ziet, worden hier nauw in betrokken.

Er wordt informatie opgevraagd, bijvoorbeeld bij school of bij instanties als deze al ingezet zijn en bekend zijn, met toestemming van ouders. En/of er wordt hulp ingezet, bijvoorbeeld door contact te leggen met bijvoorbeeld Veilig Thuis, Bureau Jeugdzorg of andere vorm van opvoedhulp of instantie. Het komt ook vaak voor dat school het initiatief tot het inzetten van hulp verder inzet, waarbij de BSO dan nauw betrokken blijft.

Het stimuleren van de ontwikkeling van de executieve vaardigheden

Executieve vaardigheden zijn vaardigheden die belangrijk zijn voor betekenisvol en doelgericht gedrag. Een kind met goed ontwikkelde executieve vaardigheden kan bewuste en doelgerichte reacties geven op zijn omgeving, reageert niet op de 'automatische piloot'.

Het ontwikkelen van executieve vaardigheden is belangrijk voor de cognitieve, sociale en psychologische ontwikkeling van een kind, maar ook een belangrijke voorspeller van schoolsucces en welbevinden. Kinderen worden niet geboren met executieve vaardigheden, deze ontwikkelen zij in de loop der jaren. De ontwikkeling van deze vaardigheden is een traag proces, tot in de volwassenheid zijn deze vaardigheden in ontwikkeling. De omgeving speelt een grote rol bij de ontwikkeling van deze vaardigheden. De drie belangrijkste executieve vaardigheden zijn in inhibitie, cognitieve flexibiliteit en werkgeheugen

'Inhibitie'

het vermogen om op een bepaalde manier te reageren op een bepaalde gedachte of impuls, afremmen van gedrag voordat men reageert, nadenken over gevolg van actie (bijvoorbeeld wachten in een rij, speelgoed opruimen terwijl men liever zou blijven spelen).

'Cognitieve flexibiliteit'

Het vermogen om gedrag of gedachten aan te passen aan veranderende eisen of prioriteiten of perspectieven (bijvoorbeeld gedrag aanpassen naar situatie: thuis, BSO, speeltuin)

'Werkgeheugen'

Vermogen om informatie vast te houden, terwijl het kind mentale complexe taken uitvoert (bijvoorbeeld een vraag onthouden terwijl men nog informatie ontvangt van een leerkracht of beroepskracht).

Andere executieve functies zijn het stellen van doelen, het maken en evalueren van plannen, het oplossen van problemen en plannen van gedrag.

De manier waarop je omgaat met emotie, motivatie en de drie executieve vaardigheden noemen we zelfregulatie. Een voorbeeld van zelfregulatie is wanneer je jezelf probeert te kalmeren in een frustrerende situatie, in plaats van te gaan gillen en met spullen gooien.

Beroepskrachten hebben kennis van de executieve vaardigheden en stemmen hun handelen en verwachtingen af op de leeftijd van het kind. Zij houden er rekening mee dat er op een schooldag veel gevraagd is op dit gebied en er wellicht ruimte nodig is om bij te komen van de schooldag.

Het stimuleren van een brede ontwikkeling

Kinderen voorbereiden op vandaag en op de 'dag van morgen', waarvan je niet weet hoe die eruit ziet, vraagt om een bijpassende brede context.

Beroepskrachten hebben in interactie met de kinderen, gedurende de dag nadrukkelijk aandacht voor de onderwerpen natuur en maatschappij en de 21^e eeuwse vaardigheden, als belangrijke pijlers voor een brede ontwikkeling. Ze spelen een rol bij de keuze van concrete activiteiten en (digitale) middelen en zijn terug te zien in de speel-leeromgeving.

'Natuur'

Kinderen ervaren gedurende de dag, zowel binnen- als buiten, hoe zij zich verhouden tot de natuur. De natuur biedt een vrijwel oneindige hoeveelheid materiaal en indrukken aan kinderen om te leren en te ontwikkelen. Het biedt allerlei onverwachte – en niet bedachte variaties. Beroepskrachten ondersteunen het spontane leren door ontmoeting en ervaring met de natuur.

'Maatschappij'

Onze kinderen groeien op in een democratische maatschappij. Op de voorschoolse voorziening leren ze democratische waarden als samen delen, elkaar helpen, samen conflicten oplossen. Ze leren ook omgaan met verschillen, rekening houden met elkaar en goede manieren.

'21^e eeuwse vaardigheden'

De vaardigheden creativiteit, kritisch denken, probleemoplossend vermogen, communiceren, samenwerken, sociale en culturele vaardigheden, zelfregulering en digitale geletterdheid, worden essentieel geacht voor een goede voorbereiding op de toekomst.

Er is een rijke speelleeromgeving: binnen- en buitenruimtes en materiaal

De binnen- en buitenruimtes bieden mogelijkheden voor samen en alleen zijn, voor rust en actie. Elke groepsruimte biedt mogelijkheden om te spelen en activiteiten uit te voeren.

'Binnen'

Op onze BSO is onze positieve benadering van de kinderen te zien in de ruimtes binnen en buiten. De kleuren en de materialen zijn rustgevend en sfeervol. We houden rekening met de fysieke veiligheid en gezondheid van kinderen en personeel: zo wordt er gelet op een goed binnenklimaat en op veilige afwerking en inrichting van de gebouwen. Ook spelmateriaal voldoet aan veiligheidseisen. We vinden het belangrijk dat de kinderen bij ons veel kunnen beleven en hun eigen grenzen durven verkennen. Daarom zijn we steeds op zoek naar een evenwicht tussen de uitdaging die kinderen nodig hebben

en de veiligheid die we ze willen bieden.

De ruimtes en de inrichting zijn ingesteld op het versterken van de zelfstandigheid van de kinderen. Speelgoed is overzichtelijk opgeborgen, zodat kinderen het zelf kunnen vinden en kunnen helpen met opruimen. Regelmatig wordt het spelmateriaal gescreend en afgestemd op wat kinderen nodig hebben.

In groep Giraffa is ruimte om allerlei verschillende activiteiten te doen. Knutselmateriaal is aanwezig, er is een Wii, een computer, een voetbaltafel, een TV en veel bordspelletjes. En in groep Arje een mooie poppenhoek met een winkeltje en alle bijbehorende spullen. Er zijn poppen, Barbies, Action man's, en veel bouwmaterialen en we hebben een aparte atelierruimte waar de kinderen van beide groepen hun artistieke hart op kunnen halen. In deze ruimte is ook een timmerhoek waar kinderen aan de gang kunnen met hout en figuurzagen.

'Buiten'

Wij zien de buitenruimte als onderdeel van de totale speelruimte. Buiten spelen biedt extra mogelijkheden: voelen van de elementen (de wind in je haar), lekker rennen, andere kinderen ontmoeten, ravotten en schreeuwen zonder een ander tot last te zijn. Er is gelegenheid om te klimmen en te stampen en om met andere kinderen te spelen. Kinderen hebben de mogelijkheid om zich te verstoppen, om fantasiespel te spelen en om samen plannen uit te voeren.

Ook buiten hebben de kinderen de mogelijkheid om zelf spelmaterialen uit te kiezen, te pakken en op te ruimen. Er zijn diverse speeltoestellen en materiaal aanwezig dat verschillende soorten spel stimuleert.

6.1 Resultaat

Kinderen ontwikkelen spelenderwijs de persoonlijke competenties, die belangrijk zijn voor de ontwikkeling op latere leeftijd en schoolsucces. Kinderen worden ondersteund door de beroepskrachten op een positieve manier. Zij leren waar hun talenten liggen en krijgen ruimte deze te ontplooiën. Kinderen komen tegen wat hen moeite kost en welke hulp zij nodig hebben om een stapje verder te komen. Het zelfbeeld wordt op een positieve manier gestimuleerd doordat zij zich competent voelen.

7: Het bevorderen van sociale competentie (doel 3)

Kinderen kijken graag naar elkaar, ze imiteren elkaar en leren van en met elkaar. Het samen spelen geeft de kinderen heel veel mogelijkheden om te leren samenleven en wij stimuleren de kinderen om elkaar te helpen. Er zijn vaste, gezellige groepsrituelen bij eten en drinken en verjaardagen vieren. Het samen spelen in kleine en grotere groepen wordt actief door beroepskrachten gestimuleerd.

7.1 Behoefte van kinderen

Een kind voelt zich veilig en geborgen op de groep

Kinderen voelen zich prettig in de groep, als ze zich veilig voelen en zich deel voelen van de groep. Daarom is in de groepen veel aandacht voor de sociale attentie, de aandacht voor elkaar.

Zelf ontdekken en oefenen van sociale interacties/samen spelen

Kinderen zijn al vanaf de babyleeftijd sociale wezens. Het oefenen van de sociale competentie gaat het best als kinderen de ruimte krijgen om door met elkaar te zijn, met elkaar te leren omgaan. Sociaal gedrag ontwikkelt zich door interacties. Tijdens het spelen ontdekken zij wat er gebeurt als zij met elkaar ruzie maken, te bazig of juist te verlegen zijn.

Samen met andere kinderen spelenderwijs de wereld ontdekken

Het is belangrijk dat kinderen met leeftijdgenoten in een groep zitten. Kinderen herkennen dan veel in elkaar en zien elkaar eerder als gelijkwaardig.

Sociale interacties met beroepskracht

De beroepskracht zorgt voor een stuk veiligheid voor de kinderen. De kinderen vallen terug op de beroepskracht als zij ergens niet uit komen. De beroepskracht grijpt zelf in wanneer zij ziet dat de

kinderen ondersteuning nodig hebben. De beroepskracht is een voorbeeld voor de kinderen op het gebied van sociaal gedrag, zij laat gedrag zien dat geïmiteerd kan worden door de kinderen.

7.2 Pedagogisch aanbod

De beroepskracht laat voorbeeldgedrag zien dat overgenomen kan worden door de kinderen.

Kinderen zijn gevoelig voor wat oudere kinderen en volwassenen doen. Door dit na te doen en deel te nemen aan gezamenlijke activiteiten en dagelijkse bezigheden kunnen zij hiervan leren hoe zoiets werkt en dit later zelf proberen. Op deze manier leren kinderen van volwassenen en van elkaar. Het is belangrijk dat beroepskrachten gewenst voorbeeldgedrag laten zien, dat de kinderen kunnen imiteren.

De beroepskracht begeleidt interacties tijdens spel wanneer nodig

De beroepskracht heeft kennis over de sociale ontwikkeling van kinderen. Omdat kinderen sociaal gedrag vooral leren door te doen, biedt zij hen zoveel mogelijk ruimte hiervoor. Zij laat kinderen zoveel mogelijk zelf met elkaar omgaan en botsingen oplossen. Zij observeert de kinderen en weet wanneer de kinderen ondersteuning nodig hebben of er zelf uit komen. Zij biedt ondersteuning wanneer nodig en vraagt de kinderen wanneer mogelijk zoveel mogelijk om zelf oplossingen aan te dragen. Waar nodig, begeleidt zij het samen spelen door bijvoorbeeld de behoefte van een kind te verwoorden, zodat een ander kind dit begrijpt.

Er is aandacht voor omgaan met conflicten. Kinderen worden begeleid in het verwoorden wat ze willen en wat niet. Beroepskrachten kijken eerst of kinderen samen tot een oplossing kunnen komen. Het oplossen van een botsing met een ander kind is een belangrijke leerervaring. Als kinderen er niet samen uitkomen, kan de beroepskracht hen vragen naar oplossingen, zoals om de beurt, ruilen, of samen met iets spelen. Kinderen leren hierdoor spelenderwijs dingen als: je in een ander kunnen verplaatsen, even wachten, delen, verantwoordelijkheid dragen. Uiteraard grijpen de medewerkers in, als ze zien dat de emotionele of fysieke veiligheid van kinderen in gevaar komt.

7.3 Resultaat

Kinderen ontwikkelen sociale vaardigheden die voor de rest van hun leven belangrijk zijn. Zij ontdekken wat hun positie in een groep is en hoe zij daar mee om kunnen gaan. Er wordt geleerd om vrienden te maken, maar er wordt ook ontdekt hoe vriendschappen kunnen veranderen of overgaan. De kinderen leren omgaan met de emoties die komen kijken bij sociale interacties.

8: Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden (doel 4)

JKC Simcha biedt een omgeving waar kinderen worden opgevoed, naast hun thuismilieu. Daarbij is socialisatie of culturalisatie, overdracht van normen en waarden een vanzelfsprekend onderdeel. Beroepskrachten leren de kinderen oog te hebben voor andere kinderen (sociale attentie). Belangrijk is ook de aandacht en waardering voor onderlinge verschillen en overeenkomsten. We leren kinderen rekening te houden met zowel de eigen belangen als die van een ander volgens de waarden en normen die in de samenleving gelden.

Beroepskrachten proberen een brug te slaan tussen het kind op onze groep en de thuissituatie, door contact te onderhouden met ouders en het gesprek aan te gaan over ontwikkeling en opvoeding.

8.1 Behoeft van kinderen

Elk kind voelt zich veilig en geborgen op de groep

Een kind voelt zich prettig, wanneer het zich veilig en geborgen voelt. Wanneer een kind voelt dat hij welkom is en gezien wordt voor wie hij is, zorgt dit voor een veilig gevoel.

Elk kind maakt zich de geaccepteerde normen en waarden eigen

Kinderen moeten worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde normen en waarden in de samenleving. De manier waarop wordt afgestemd van de leeftijd van het kind.

We hebben respect voor elkaar

Om bij te dragen aan een goed zelfbeeld van de kinderen en om hen te stimuleren deze waarde eigen te maken, wordt een ieder gezien voor wie hij is en geaccepteerd zoals hij is. Er wordt op een respectvolle manier met elkaar omgegaan, zodat kinderen zien dat dit belangrijk is om uit te stralen naar anderen.

Kennis maken met de verschillen tussen kinderen

Ieder kind is uniek. We zijn gelijkwaardig aan elkaar en wanneer kinderen kennis maken met verschillen op allerlei gebieden kan dit hun kijk op de wereld verbreden. Kennis maken met verschillen is belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Kennis maken met diversiteit op allerlei gebieden zorgt ervoor dat kinderen hiervoor openstaan en er met respect mee omgaan.

We streven naar/werken aan inclusieve opvang

Als een kind binnen JKC Simcha wordt opgevangen, maakt hij of zij deel uit van een leefgemeenschap. Binnen deze gemeenschap neemt het kind een plekje in, of wordt het kind een plekje toegewezen. Binnen JKC Simcha streven we ernaar dat elk kind meetelt, dat we elk kind zien als uniek en gelijkwaardig.

Beroepskrachten observeren met een open blik en zijn alert op buitensluiting. Hiervoor is nodig dat beroepskrachten zich bewust zijn van hun eigen opvattingen, van wat geldt als 'normaal' en hoe zij omgaan met zaken die hiervan afwijken.

8.2 Pedagogisch aanbod

De beroepskracht laat voorbeeldgedrag zien

Beroepskrachten observeren de kinderen als groep met een open blik en zijn alert op buitensluiting. Hiervoor is nodig dat beroepskrachten zich bewust zijn van hun eigen opvattingen, van wat geldt als 'normaal' en hoe zij omgaan met zaken die hiervan afwijken. Zij gaan respectvol om met de kinderen en met elkaar, zonder hiërarchie. De beroepskracht ziet de verschillen tussen kinderen als positieve toevoeging aan de groep.

Het overdragen van normen en waarden wordt afgestemd op de leeftijd van het kind

Het doorgeven van normen en waarden heeft tijd nodig. Cognitief kan een heel jong kind al groepsregels en omgangsregels begrijpen, maar kinderen bezitten nog niet de vaardigheid zich hier altijd aan te houden. Bij JKC Simcha is de ontwikkeling van een kind op dit gebied bekend en stemt de beroepskracht het handelen hierop af.

Organiseren van manieren om kennis te laten maken met verschillen tussen kinderen

Bij JKC Simcha worden verschillen binnen de groep gezien als positieve toevoeging. Binnen het groepsproces wordt ruimte geboden om recht te doen aan deze verschillen. Een voorbeeld hiervan is ruimte bieden aan kinderen die extra veel beweging nodig hebben. Ook organiseert de beroepskracht momenten waarop bijvoorbeeld aandacht wordt besteed aan bepaalde culturen, anders dan de Joodse of Nederlandse, talen of tradities.

De beroepskracht werkt aan inclusieve opvang

Binnen de groep kunnen situaties ontstaan waarbij bepaalde kinderen worden buitengesloten. De beroepskracht heeft hier aandacht voor en probeert kinderen op de groep te betrekken op een natuurlijke manier. Voorbeelden hiervan kunnen zijn om voor te stellen met de hele groep een spelletje te doen of aandacht te hebben voor deze kinderen tijdens groepsmomenten, zoals aan tafel.

8.3 Resultaat

Op deze manier wordt gewerkt aan democratie en burgerschap. Op een positieve en natuurlijke manier maken kinderen kennis met de geaccepteerde normen en waarden en maken zich deze op hun eigen tempo eigen. Zij zien hoe respectvol met elkaar wordt omgegaan, wat bijdraagt aan een positieve sfeer in de groep en ter voorkoming van pestgedrag. Door positieve aandacht te hebben voor elkaar en verschillen te zien als toevoeging, wordt een positief zelfbeeld van de kinderen gestimuleerd.

9: Beleid Veiligheid en Gezondheid

Wij hebben een apart beleid Veiligheid en Gezondheid. Hierin hebben wij neergezet wat wij er aan doen om de opvang bij Simcha zo veilig en gezond mogelijk te doen zijn. U kunt hierbij denken aan bijvoorbeeld de inrichting: zijn meubels veilig en in goede staat zodat kinderen zich hier niet aan bezeren, het buitenspeelmateriaal wordt getoetst op veiligheid, wij leren kinderen de handen te wassen na toiletbezoek maar er moet ook nagedacht worden over wat te doen bij grensoverschrijdend gedrag of het risico dat wij lopen als Joodse Organisatie op een aanslag. Alle scenario's waarbij de veiligheid en/of gezondheid van kinderen een risico kunnen vormen zijn geïnventariseerd en hier zijn maatregelen op genomen om dit risico uit te sluiten of te verkleinen en hoe te handelen mocht dit toch niet lukken. Dit alles is vastgelegd in ons Beleid Veiligheid en Gezondheid en de daarbij behorende protocollen/documenten.

10: Ouders

Op onze BSO levert JKC Simcha een bijdrage aan de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Maar dit doen wij natuurlijk niet alleen, een groot deel van de opvoeding vindt plaats in de thuissituatie. Ouders zijn de primaire opvoeders van de kinderen. In het werken met kinderen zijn ouders dus een onmisbare schakel. JKC Simcha hecht veel waarde om -met het kind als gezamenlijk uitgangspunt- goed contact te hebben met ouders en samen te werken. Dit doen wij op de volgende manieren:

'Kennis delen'

JKC Simcha is laagdrempelig en heeft daardoor ook een sociale functie. Tijdens het brengen en halen van de kinderen kunnen ouders andere ouders ontmoeten en ze kunnen hun ervaringen uitwisselen over de ontwikkeling en opvoeding van de kinderen. Daarbij heeft JKC Simcha expertise over hoe kinderen ontwikkelen. Ouders kunnen altijd bij medewerkers terecht met vragen over de opvoeding van hun kinderen.

'Relatie'

We werken actief aan het opbouwen van een goede relatie met ouders. Ouders moeten zich vanaf het begin welkom voelen. In ons contact met ouders zijn we open en communicatief. We vragen naar de verwachtingen van ouders. We zijn respectvol en geïnteresseerd in de dingen die ouders belangrijk vinden in de opvoeding van hun kind en indien mogelijk houden we hier rekening mee. Daarbij zoekt JKC Simcha een balans tussen de belangen van ouders en het kind en wordt gekeken naar de praktische haalbaarheid en het algemene belang. Regelmatig nemen wij tijdens de dagelijkse breng- en haalmomenten de tijd om even met ouders te praten en te vertellen wat het kind gedaan heeft die dag. Dan is er ook gelegenheid om iets te laten zien, of te vertellen over onze pedagogische aanpak van het kind.

Soms zijn er ook moeilijke onderwerpen, zoals problemen in gedrag, ontwikkeling of aanpak van het kind. Deze onderwerpen schuwen wij niet, maar we proberen hierover in een sfeer van vertrouwen met ouders te communiceren. Waar sprake is van onduidelijkheid over onze pedagogische aanpak willen wij onze keuzes toelichten en met ouders komen tot een aanpak die zowel tegemoet komt aan hun wensen als aan het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Waar die geschaad dreigt te worden, kiezen wij voor de belangen van het kind.

'Informatie'

We betrekken ouders bij het kind door het geven van relevante informatie over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Daarnaast geven we algemene informatie over opvoeden en ontwikkelen. We hangen onze weekprogramma's op, zodat ouders zien welke activiteiten we doen en waarom we dat doen. De roosters hangen op het prikbord zodat ouders kunnen zien wie er op de groepen staan. Vinden ouders het prettig om te zien hoe wij omgaan met de kinderen, dan is het ook mogelijk dat zij meedraaien in de groep, of meehelpen bij activiteiten. E.e.a. in overleg en op afspraak met de beroepskrachten.

Naast deze praktische informatie die wij actief aan ouders verstrekken kunnen ouders zich ook informeren over ons beleid op een moment dat zij zelf kiezen. Ouders kunnen inloggen in een eigen

omgeving via een link die zij toegestuurd krijgen. Hier vinden ouders behalve persoonlijke informatie zoals facturen, contracten enz. ook onze belangrijkste beleidsstukken zoals het pedagogisch beleid, beleid veiligheid en gezondheid en onze klachtenregeling waarin opgenomen hoe contact te leggen met de Geschillencommissie en onze algemene voorwaarden.

'Ouderbetrokkenheid'

Vanuit deze basis hopen we ook te komen tot een goede vorm van ouderbetrokkenheid. Uit onderzoek is gebleken dat een actieve rol van ouders bij de ontwikkeling van het kind een succesfactor is in het slagen van stimuleringsprogramma's. Kinderen profiteren van een ondersteunend en stimulerend gezinsklimaat, waarbij ook thuis sprake is van een lerende omgeving en het aanbieden van activiteiten zoals voorlezen, zingen, rijmen.

11: Pedagogische Kwaliteit

Dit pedagogisch beleid geeft de kaders aan voor het pedagogisch handelen van onze medewerkers. Maar het werken met kinderen is mensenwerk. Net als de kinderen zijn al onze beroepskrachten uniek en verschillend, met allen hun eigen werkwijze en kwaliteiten. Verschillen mogen er zijn, maar JKC Simcha vindt het wel belangrijk dat al onze beroepskrachten werken vanuit dezelfde pedagogische visie, zodat er een uniforme werkwijze ontstaat. Dit biedt veiligheid en duidelijkheid voor kinderen.

De Pedagogisch Coach/Beleidsmedewerkster

Bij JKC Simcha is voortdurend aandacht voor de kwaliteit van het pedagogisch handelen. Daarom is de functie van pedagogisch coach ingesteld. Door middel van coaching on the job gaat de pedagogisch coach de beroepskrachten ondersteunen in het werken zoals we dat hebben beschreven in ons pedagogisch beleid. De pedagogisch coach instrueert, doet voor, legt uit en licht toe. Maar daarnaast zal er ook worden geobserveerd en gedocumenteerd in hoeverre de collega's de pedagogische acties toepassen en beheersen. Leerpunten die hier uit komen, zullen met elkaar worden besproken, leerdoelen worden geformuleerd en opgenomen in het persoonlijk ontwikkelingsplan dat voor iedere beroepskracht bij JKC Simcha zal worden opgesteld. Naast het coachen heeft de coach/beleidsmedewerker ook de taak tot het ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid binnen JKC Simcha.

12: Doorgaande lijn

Voorschoolse voorzieningen, basisonderwijs en naschoolse voorzieningen werken steeds vaker nauw samen en realiseren doorgaande lijnen. Een belangrijk aspect daarbij is de overdracht van kind gegevens zodat professionals beter kunnen aansluiten bij de ontwikkeling van kinderen. De basisschool en de buitenschoolse opvang kunnen dan op tijd inspelen op een eventuele zorgbehoeften de leerkracht/beroepskracht kan het kind vanaf dag 1 de juiste begeleiding geven.

'De doorgaande lijn vanuit het kinderdagverblijf naar de BSO'

Bijna al onze kinderen komen van KDV JKC Simcha en zitten in hetzelfde gebouw als onze BSO. De kinderen zijn dus al bekend met het gebouw en hebben de kinderen en beroepskrachten ook al eens ontmoet. Er is een nauwe samenwerking tussen ons KDV en de BSO. De BSO ontvangt van kinderen die op ons kinderdagverblijf gezeten hebben via de mentor van het kind of via de ouder een overdrachtsformulier (getekend door ouders) en een observatieverslag. Deze informatie is op het kinderdagverblijf al met ouders besproken en ouders hebben schriftelijk toestemming geven als de BSO deze overdracht ontvangt van het kinderdagverblijf.

Bij zorgkinderen kan er naar behoefte van ouders door de mentor van hun kind van het kinderdagverblijf ook een warme overdracht (telefonisch of fysiek) gedaan worden naar de BSO. Tijdens het intakegesprek met de ouder kan de overgedragen informatie en de betekenis hiervan voor de opvang op de BSO besproken worden.

'De doorgaande lijn vanuit de BSO en school'

In de samenwerking tussen JKC Simcha en het basisonderwijs is overdracht steeds vanzelfsprekender

Op het kinderdagverblijf van JKC Simcha wordt een overdracht gedaan naar zowel school als de buitenschoolse opvang.

Er is eens per jaar afstemming tussen school en de locatiemanager over de geldende afspraken die gemaakt zijn. Deze afspraken omvatten vooral samenwerkingsafspraken en praktische werkafspraken. De locatiemanager houdt school op de hoogte van welke kinderen de buitenschoolse opvang bezoeken. Beroepskrachten krijgen bij bijzonderheden (die die dag zijn voorgevallen) een overdracht van de leerkracht. De beroepskracht kan hierdoor aandacht hebben voor en aansluiten bij hetgeen het kind heeft meegemaakt. Ook kan zij hierdoor tijdens het ophalen in haar overdracht naar de ouder benoemen waar zij aandacht aan heeft besteedt en hoe de dag verlopen is.

Bij het opstellen van een stappenplan i.g.v. opvallend gedrag door de BSO wordt school betrokken indien ouders hierin (schriftelijk) toestemmen. Er kunnen zo samen met de ouder, school en BSO aanvullende afspraken gemaakt worden rond het kind waar zorg om is en afspraken kunnen vanuit een doorgaande lijn worden afgestemd.

13: Pedagogische werkwijze

Inleiding

In dit tweede deel van het pedagogisch beleidsplan, besteden we aandacht aan een aantal belangrijke werkwijzen. Dit betreft de werkwijzen:

1. Omvang van de buitenschoolse opvang en samenstelling van de groepen
 - 1.1 De basisgroep
 - 1.2 Samenvoegen van groepen
 - 1.3 Verlaten van de basisgroep
2. Dagindeling Arje en Giraffa
3. Open deuren en groepsoverstijgende activiteiten
 - 3.1 Extra opvang
4. Afwezigheid door ziekte en/of vakantie
 - 4.1. Extra dag(deel)
5. Beroepskrachten en aanvullend personeel
 - 5.1 BKR
 - 5.2 Afwijken BKR
 - 5.3 Medewerkers
 - 5.4 Inzet van vrijwilligers
 - 5.5 Werken met vaste invalkrachten

1. Omvang van onze BSO en samenstelling van de groepen

Wij bieden buitenschoolse opvang voor kinderen van 4 tot 12 jaar en hebben plaats voor maximaal 40 kinderen per dag. Wij doen dit in 2 groepen: 4 tot 8 jaar (Groep Arje) en 8 tot 12 jaar (Groep Giraffa). Op Groep Arje is plaats voor maximaal 22 kinderen per dag en op groep Giraffa kunnen wij maximaal 18 kinderen plaatsen. Wij zijn op schooldagen (maandag, dinsdag en donderdag) geopend van 14:45 – 18:30 uur, op woensdag van 13:00 - 18:30 uur en tijdens vrije dagen/schoolvakanties van 8:30 – 18:30 uur. Op vrijdag is de BSO gesloten in verband met sjabat.

Het is mogelijk voor kleuters (groep 1-2) met een ouder broertje of zusje in groep 3-8, die niet onze BSO bezoeken, om op contractsbasis naar de BSO te komen. Deze opvang is alleen mogelijk op schooldagen maandag, dinsdag en donderdag tussen 14.45-15.45. Dit aanbod is gerealiseerd om ouders met kinderen in zowel de kleuterklas (die sluit om 14.45) als in de groepen 3-8 (die sluit om 15.45) tegemoet te komen, zij kunnen dan in 1 x de kinderen ophalen.

1.1 De basisgroep

JKC Simcha vindt het belangrijk dat kinderen de wereld ontdekken vanuit een veilige basis. Daarom

zijn alle kinderen van de BSO ingedeeld in een vaste basisgroep. Tijdens de intake horen ouder en kind op welke basisgroep het kind is geplaatst en wie de mentor van het kind is. (Op welke basisgroep het kind wordt geplaatst is afhankelijk van de leeftijd van het kind. Een kind van 5 jaar wordt bijvoorbeeld altijd op Groep Arje geplaatst en een kind van 10 jaar op Groep Giraffa) In de basisgroep treft het kind op dezelfde dag van de week dezelfde leeftijdsgenootjes en beroepskrachten.

Er zijn afspraken gemaakt over het ophalen van kinderen van school. Die zijn vastgelegd in onze Werkafspraken kinderen ophalen. Al onze kinderen komen van Rosj Pina. Wij vangen geen kinderen van een andere basisschool op.

Om de basisgroep voor de kinderen duidelijk herkenbaar te maken, heeft iedere basisgroep zijn eigen naam: Arje voor kinderen van 4 - 8 jaar en Giraffa voor kinderen van 8 - 12 jaar. De basisgroep is letterlijk de basis van waaruit het kind vertrekt en waar het kind op kan terugvallen, daar kan het zijn verhaal kwijt bij de beroepskracht(s) en ontmoet het de groepsgenootjes en daar vinden de vaste momenten van de dag plaats zoals het neerleggen van de eigen spulletjes en de eet en drinkmomenten. Naast de momenten in de basisgroep, bieden we kinderen alle gelegenheid om te spelen met leeftijdsgenootjes, zelf iets te kiezen of voor een georganiseerde activiteit.

1.2 Samenvoegen van basisgroepen

Er zijn een paar momenten waarop de groepen structureel worden samengevoegd:

- Tijdens vakantieweken tussen half 9 en 9 uur, in afwachting van de beroepskracht(en) met late dienst en van half 6 tot half 7 als de vroege dienst naar huis gaat. De late dienst vangt dan de kinderen die nog niet zijn opgehaald samen op 1 groep op.
- Tijdens schoolweken worden de groepen om 6 uur samengevoegd.

Naast deze structurele samenvoegings-momenten kan het ook voorkomen dat de groepen incidenteel worden samengevoegd omdat er zo weinig kinderen op beide groepen zijn dat het in belang van de kinderen is om samen te voegen. Ouders worden hier vooraf van op de hoogte gesteld en geven schriftelijk toestemming hiervoor. Een andere reden voor samenvoegen kan zijn omdat er een activiteit wordt aangeboden die voor beide groepen geschikt is. Mocht dit zo zijn dan worden ouders tijdig geïnformeerd over de aard en inhoud van deze activiteit en waar deze plaats vindt. Belangrijke voorwaarde voor het gezamenlijk doen van activiteiten is dat het totaal aantal kinderen onder de 30 blijft. Boven dit aantal blijven de groepen gescheiden.

Waarborgen van de emotionele veiligheid bij samenvoegen

Onze ervaring is dat kinderen al snel hun draai vinden als ze eenmaal vertrouwd zijn met de gang van zaken op de BSO. Kinderen gaan al vanaf 4 jaar naar school en zijn vanuit school al gewend om te verblijven in een groep. Ze vinden zelfstandig hun weg door de school, spelen op het schoolplein, weten de regels en afspraken en tot wie ze zich kunnen wenden met vragen. Deze vaardigheden die de kinderen op school hebben opgedaan, gebruiken zij ook op de BSO. Op de BSO is de structuur echter – door het vrije tijds karakter – wat losser. Maar ook daar hebben de kinderen een vaste basisgroep, met vaste groepsgenootjes en zoveel mogelijk dezelfde beroepskrachten. Vanuit de basisgroep vinden de kinderen hun weg door de BSO om buiten te gaan spelen, te spelen in een andere ruimte of om deel te nemen aan activiteiten. Bij samenvoegen voegen de kinderen uit groep Arje samen met de kinderen uit groep Giraffa.

Een kind ervaart emotionele veiligheid, ook bij samenvoegen, door de relatie met de volwassenen aan wiens zorg het kind is toevertrouwd. Het kind kent de beroepskrachten en de medewerkers kennen het kind, de eigenheid en de behoeften van het kind worden gezien en gerespecteerd. Daarnaast heeft een kind behoefte aan duidelijkheid en overzicht. Kinderen voelen zich veilig als ze grip hebben op hun omgeving, als ze weten waar ze moeten zijn en wat ze daar kunnen doen, bij welke kinderen ze in de groep zitten en welke afspraken er zijn.

1.3. Verlaten van de basisgroep

Het is in dit hele document al in verschillende hoofdstukken beschreven: kinderen zijn niet de hele middag of vakantiedag op de eigen basisgroep maar bewegen zich ook hierbuiten.

Momenten waarop kinderen de basisgroep verlaten zijn:

- Als er buiten wordt gespeeld
- Keuze voor een activiteit in een andere ruimte dan de eigen basisgroep
- Activiteiten buiten de deur
- Naschoolse activiteiten georganiseerd door Rosj Pina

Buiten spelen

Als er wordt gekozen voor buiten spelen op een moment dat we niet allemaal naar buiten gaan moet dit bij de beroepskracht van de eigen groep worden gemeld. Een kind mag alleen buiten spelen als hier schriftelijk toestemming van de ouders voor gegeven is. Een kind dat deze toestemming niet heeft mag alleen naar buiten als er toezicht is buiten en aan het BKR kan worden voldaan. Ook als het kind weer binnen komt moet het zich melden bij de beroepskracht van de eigen groep.

Gaan we allemaal naar buiten dan gebeurt dit als groep: verzamelen bij de deur en allemaal tegelijk naar buiten en omgekeerd (verzamelen bij de deur en allemaal tegelijk weer naar binnen).

Activiteit in andere ruimte

Tijdens het eet/drink-moment wordt besproken wie wat gaat doen en als dit is bepaald dan gaan de kinderen zelfstandig naar de ruimte van hun keuze. Ze komen ook zelfstandig weer terug.

Activiteiten buiten de deur

Deze worden vooraf bepaald en vooraf helemaal uitgeschreven: waar we heen gaan, wie er mee gaan, hoe we ons verplaatsen, hoe laat we terug zijn, wat we allemaal mee nemen, hoe het zit met de beveiliging, enz enz enz. Als dit op papier staat dan gaat dit naar de ouders en wordt er gevraagd om schriftelijk toestemming hiervoor te geven. Alleen kinderen waarvoor schriftelijk toestemming is gegeven mogen mee.

Activiteiten Rosj Pina

Naschoolse activiteiten door Rosj Pina zijn bij ons bekend. Ouders geven door waar hun kind aan mee doet en van hoe laat tot hoe laat dit is. De leerkracht zorg ervoor dat het kind hier komt en onze beroepskrachten halen het kind weer op of het kind komt zelfstandig naar de BSO (afhankelijk van de leeftijd van het kind en de afspraken die hierover zijn gemaakt met de ouders). Komt een kind zelfstandig dan wordt uiteraard in de gaten gehouden of het kind binnen komt. Gaat de activiteit onverwacht niet door dan horen wij dit van de leerkracht en gaat het kind gelijk uit school mee naar de BSO.

2. *Dagindeling*

Globaal ziet een middag er als volgt uit:

14.45 uur: Groep Arje opent wanneer de kleuters (groep 1 en 2) uit school komen. Bij aankomst van de kinderen op de groep staat er fruit en/of snackgroenten klaar met water. De kinderen kunnen er zelf voor kiezen om hier iets van te nemen of niet. Als ze hier gebruik van maken dan gaan ze hiervoor aan tafel zitten.

15.45 uur: De kinderen van het overbruggingsuurtje zijn opgehaald en de oudere kinderen, groep 3-8, komen binnen. De jongste kinderen, t/m 7 jaar, zijn geplaatst in groep Arje en de oudste in groep Giraffa. Op beide groepen wordt eerst gegeten en wat gedronken. Ze kunnen kiezen uit crackers en/of brood met divers beleg (humus, smeerkaas, witte kaas en pindakaas) en er zijn snackgroenten (tomaatjes, komkommer, worteltjes en fruit) Met de kinderen wordt besproken wat er die middag op het programma staat en ze kiezen wat ze gaan doen.

Aan het eind van de middag worden de overgebleven snackgroenten en fruit in bakjes op tafel gezet met water. Kinderen kunnen zelf kiezen om hier iets van te nemen of niet maar moeten dit wel aan tafel gebruiken.

Op woensdag beginnen we om 13.00 uur met de lunch (warme maaltijd) en ook dan wordt tijdens de maaltijd besproken wat we die dag gaan doen.

In de vakantie is de dagindeling:

Tussen 8.30 en 9.30 uur: binnenkomst kinderen Arje en Giraffa
 Om 9.30 : fruit/cracker eten
 Tussen 10.00 en 11.30 uur: vrij spel
 Tussen 11.30 en 12.30 uur: eten en drinken
 Tussen 12.30 en 15.30 uur: vrij spel / activiteiten binnen of buiten / uitstapje
 Tussen 15.30 en 16.30 uur: eten en drinken (warme maaltijd)
 Tussen 16.30 en 17.30 uur: vrij spel
 Tussen 17.30 en 18.30 uur: eind van de middag kinderen worden gehaald.

Voor de maaltijden wordt er gebeden (Baracha) en de jongens dragen uit respect voor het geloof een keppel tijdens het eten en het bidden.

Simcha heeft een melkkeuken. Er wordt dus geen vlees gegeten bij onze maaltijden.

3. Open deuren en (groepsoverstijgende) activiteiten

Ieder kind heeft een veilige basis nodig om zich te kunnen ontwikkelen. Een kind dat zich veilig voelt, heeft energie om zich te ontwikkelen. Op de BSO kunnen kinderen vanuit de veilige basisgroep – het woord zegt het al – de tijd na school invullen op een manier die bij hen past. Dit kan door alleen of samen te spelen. Er is gelegenheid voor vrij spel en er zijn leuke, uitdagende activiteiten. Alle kinderen kunnen van beide basisgroepen gebruik maken, afhankelijk van de activiteiten die aangeboden worden en er is een aparte creatieve ruimte waar de kinderen voor kunnen kiezen. In deze laatste ruimte mogen kinderen van de groep Giraffa zonder toezicht verblijven mits de ouders hier schriftelijk toestemming voor hebben gegeven. De kinderen van de groep Arje en de kinderen van groep Giraffa waarvoor deze toestemming er niet is, mogen hier uitsluitend zijn als hier toezicht door een volwassene aanwezig is.

De kinderen kennen de vaste beroepskrachten van beide groepen. Het activiteitenaanbod wordt ook op elkaar afgestemd.

Kinderen komen naar de BSO na een intensieve schooldag. Ze hebben zich moeten houden aan de structuur van de klas en zich moeten concentreren op de lesstof. Op de BSO willen we kinderen de kans geven om na schooltijd ook echt vrij te zijn en deel te nemen aan leuke activiteiten zonder al te veel knellende regels. We proberen steeds een evenwicht te zoeken tussen voldoende structuur en duidelijkheid om (emotionele) veiligheid te kunnen waarborgen en voldoende vrijheid voor de kinderen om zich prettig te voelen op de BSO.

Er staat elke dag een activiteit op het programma waar kinderen aan deel kunnen nemen. Het activiteitenprogramma van de week hangt altijd op het whiteboard, net als het programma van de komende week. Zo weten kinderen welke activiteiten er komen en kunnen daarnaast altijd samen spelen en/of zelf met ideeën komen over wat ze die dag willen gaan doen. Om toch enige structuur hierin aan te brengen en ervoor te zorgen dat er niet teveel kinderen aan een bepaalde activiteit mee doen en een andere activiteit helemaal niet bezocht wordt, bespreken we aan tafel, tijdens het eet/drink-moment direct uit school, wie er wat gaat doen. Zo kunnen we hierin sturen en ervoor zorgen dat het aantal kinderen dat meedoet aan een activiteit onder de 30 blijft en dat het BKR op de groepen blijft kloppen.

Na schooltijd organiseert de school Rosj Pina, gelegen in hetzelfde pand, activiteiten zoals muziekles, dansles en creatieve lessen. Ouders geven hun kind hiervoor op en informeren de beroepskrachten van de BSO wanneer de activiteiten plaatsvinden. Bij activiteiten die aansluitend aan de schooltijd plaatsvinden, worden de kinderen door hun eigen leerkracht naar de activiteit gebracht. De kinderen van de groepen 1 en 2, die aan deze activiteiten deelnemen, worden na afloop opgehaald door de beroepskrachten van de BSO. Indien een kind onverhoopt niet kan deelnemen aan de activiteit, blijven de beroepskrachten beschikbaar voor het kind.

De tijden van de activiteiten die niet aansluitend aan de schooltijden plaatsvinden (dit zijn alleen activiteiten voor kinderen van groep 3 t/m 8) worden vooraf bepaald. Kinderen gaan zelfstandig van en naar deze activiteit (ouders tekenen hiervoor).

Tijdens vakanties kan ook een uitstapje worden gemaakt. Hiervoor is altijd overleg met de

beveiliging van Bij Leven en Welzijn verplicht voordat het uitstapje kan worden gemaakt. Zij bepalen of we, gezien de veiligheid, weg mogen en of het nodig is dat er een bewaker mee gaat. Ouders worden altijd vooraf uitgebreid ingelicht over het uitstapje (bestemming, vervoer, aantal begeleiders, enz.) en kunnen hier dan wel of geen toestemming voor verlenen.

Tijdens alle activiteiten is het wettelijk voorgeschreven BKR leidend en wordt gekeken of extra hulp is gewenst.

4. Afwezigheid door ziekte of vakantie

Bij afwezigheid van het kind door ziekte en/of vakantie vindt geen restitutie plaats maar dient te worden doorbetaald. De gemiste dagen kunnen niet later worden ingehaald. De Kinderopvangtoeslag zal bij afwezigheid door ziekte en/of vakantie ook niet worden aangepast maar volledig worden doorbetaald.

4.1 Incidenteel afnemen van een extra dag(deel)

JKC Simcha biedt ouders de mogelijkheid om incidenteel gebruik te maken van extra opvang voor hun kind. Hierbij hanteert JKC Simcha het volgende beleid:

1. De incidentele opvangdag vindt in principe plaats op de eigen basisgroep.
2. Plaatsing van kinderen op een extra opvangdag is alleen mogelijk als de maximale grootte van de basisgroep en de beroepskracht-/ kindratio gehandhaafd blijft.

De incidentele extra opvangdag dient door de ouders altijd van te voren te worden aangevraagd. Als plaatsing op de eigen basisgroep niet mogelijk is, wordt overlegd of plaatsing op de andere groep voor dit kind mogelijk is. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders en na schriftelijke toestemming van ouders.

JKC Simcha biedt servicedagen. D.w.z. dat iedere ouder, per kalenderjaar, een aantal extra dagen mag afnemen zonder dat hier extra kosten voor in rekening worden gebracht. Het aantal extra dagen is gelijk aan het aantal contractdagen dat het kind JKC Simcha bezoekt. Peildatum hiervoor is 1 januari. Niet gebruikte servicedagen vervallen aan het einde van het jaar. Zij kunnen niet worden meegenomen. Voor het opnemen hiervan gelden bovenstaande voorwaarden.

Wij gaan er van uit dat het kind – door het werken met open deuren en groepsoverstijgende activiteiten - al (enigszins) vertrouwd is met de andere basisgroepsruimte, de andere kinderen en de andere beroepskrachten. Maar er is extra aandacht voor het gevoel van veiligheid en geborgenheid, als een kind tijdens een extra opvangdag buiten de eigen groep wordt opgevangen.

5. Beroepskrachten en aanvullend personeel

5.1 Beroepskrachtkindratio

In de Wet Kinderopvang zijn regels vastgelegd voor het maximale aantal -gelijktijdig aanwezige- kinderen dat één beroepskracht binnen een basisgroep mag opvangen. Bij de berekening van de beroepskracht / kindratio en de maximale groeps groottes bij groepen dagopvang maakt JKC Simcha gebruik van de online rekentool die te vinden is onder de volgende link: <http://1ratio.nl>.

5.2 Afwijken BKR

Hieronder wordt beschreven binnen welke tijdvakken er kans bestaat op het afwijken van de beroepskracht / kind ratio (BKR). De tijdvakken kunnen per dag verschillen maar niet per week, en bedragen in totaal niet meer dan drie uur per dag op vakantiedagen en een half uur op schooldagen.

Wij wijken af als volgt:

Op schoolweken

Arje en Giraffa op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag van 18.00 - 18.30 → totaal 30 minuten

Tijdens de schoolweken hebben de beroepskrachten geen pauze.

Tijdens vakantieweken

Arje en Giraffa op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag tussen 8.30-9.00, 13.00-14.30 en 17.30-18.30 → totaal 180 minuten

5.3 Medewerkers

Op Simcha werken behalve de beroepskrachten op de groep ook een huishoudelijk medewerkster en de locatiemanager. De locatiemanager is regelmatig aanwezig, haar werktijden en aanwezigheid staan wekelijks genoteerd op het whitebord en het personeelsrooster is terug te vinden op het bord bij de ingang van de basisgroepen.

Naast deze mensen hebben wij een aantal externe medewerkers: een boekhoudkundig medewerker, een HR medewerker voor alles rondom personeelszaken en een beleidsmedewerker die voor ons de kindadministratie verzorgt en ervoor zorgt dat nieuwe regels/wetten en/of wijzigingen in beleidszaken worden opgenomen in onze documenten. (Wijzigingen, anders dan door hogerhand opgelegd, komen uitsluitend tot stand op initiatief van de locatiemanager en/of oudercommissie in samenwerking met de beroepskrachten.)

5.4 inzet van vrijwilligers

Wij werken niet met vrijwilligers. Wel hebben wij betrokken ouders/oudercommissie die altijd bereid zijn een handje te komen helpen als een beroepskracht hier om vraagt. Dit kan zijn als extra hulp bij een uitstapje, een activiteit op de groep waarbij extra handen/ogen prettig zijn, schoonmaken van materiaal/groep enz. Het betreft altijd incidentele hulp waarbij de ouder ondersteunende taken vervult voor de beroepskrachten. Het is belangrijk dat de ouder vooraf precies weet wat er van hem/haar verwacht wordt en waar de eventueel benodigde ondersteuning vandaan moet komen. De beroepskracht die de hulp van een ouder inroept zal de hulpvraag dus vooraf precies laten weten en ook waar hij/zij terecht kan bij vragen die tijdens de hulpverstrekking bij de ouder boven komen.

De hulp die ouders ons bieden valt onder vrijwilligerswerk en dit neemt met zich mee dat duidelijkheid over hoe wij met elkaar om gaan en wat wij van elkaar verwachten moet worden geboden. Hiervoor hebben wij een vrijwilligersbeleid opgesteld. Dit is op aanvraag verkrijgbaar.

5.5 Invalkrachten

Bij Simcha hebben we een vast team van beroepskrachten die we kunnen inzetten bij calamiteiten, ziekte of vakantie (er wordt gekeken naar wie er op zo'n moment geen dienst heeft). De verwachting is dan ook dat we zelden gebruik hoeven te maken van een externe invalkracht maar mocht het toch gebeuren dat er niemand beschikbaar is dan zullen wij gebruik maken van een uitzendbureau. Wij informeren ouders hierover per nieuwsbrief, whiteboard of mail.

14: Taal

De voertaal bij ons is Nederlands maar de meeste kinderen die naar Simcha komen hebben een Israëliëse achtergrond. Een rijke taalomgeving stimuleert de cognitieve ontwikkeling van kinderen.

Bij Simcha hebben wij beroepskrachten die Hebreeuws en Nederlands spreken.

De beroepskrachten spreken voornamelijk Nederlands met de kinderen en met elkaar.

Wanneer de kinderen Hebreeuws spreken tegen de beroepskrachten of tegen elkaar, zullen de beroepskrachten hen stimuleren dit in het Nederlands te doen. Op deze manier zorgen de beroepskrachten ervoor dat Nederlands als voertaal wordt ingezet op de BSO.

15: Feestje

Een kind dat jarig is mag bij ons trakteren. Er wordt een mooie hoed voor het kind gemaakt en er wordt voor het kind gezongen. Uiteraard dient de traktatie kosjer te zijn.

Wij vieren zowel de Joodse als de Nederlandse feestdagen maar de Joodse feestdagen krijgen meer aandacht bij ons. Wij zijn immers een Joods Kindercentrum.